

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

Няхай жыве
Беларускі Народ!
Зямля сялянству
бяз выкупу!

АДРЭС РЭДАКЦЫІ І АДМІНІСТРАЦЫІ:
Вільня, Вострабрамская вул. № 8, кв. 1.
(Witno, ulica Ostrobramska № 8, m. 1).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадз. апрача абыня.
Рэдактар прыймае ад 12-ай да 2-ой гадзіны.

Орган Беларускага Сялянскага Саюза.
Беларуская палітычная, грамадзкая, літэра-
турная і гаспадарчая газета.
— Выходзе ў сераду і суботу. —

ПАДПІСКА:
На адзін месяц — 1 злоты, на тры месяцы — 2 зл.,
на шэсьць месяцаў — 4 зл., на год — 8 зл.
Для заграшчы удвая даражэй.
Аплата надрукаванага залежыць ад Рэдакцыі.

Што трэба ведаць кожнаму выбаршчыку Беларусу.

4 сакавіка (марца) 1928 году маюць адбыцца выбары ў Сойм, а 11 таго-ж сакавіка — у Сэнат.

У апошнія выбары, якія адбыліся 5 гадоў таму назад, польскія партыі, асобліва „Вызваленне“ і „PPS“, усялякімі абманамі здабылі ў Сойм і Сэнат шмат мандатаў беларускімі галасамі.

Гэта была вялікая памылка беларускіх працоўных масаў.

Час паказаў, чаго варты для Беларусу ўсе гэтыя партыі.

Гэтыя-ж самыя „Вызваленцы“ і „Пэцэсы“, якія падчас тых выбараў дэкларавалі абарону інтарэсаў Беларускага працоўнага народу і чуць ня-рай на зямлі для Беларусу, пасля ў Сойме галасавалі за тое, што было найбольшай крыўдай беларускіх сялян — галасавалі, каб у нашым краі зямлю аддаць дарма польскім вайсковым асаднікам і даваць ім так-жа ўрадавыя грашовыя дапамогі. Ніводзім тады з гэтых „Вызваленцаў“ і „Пэцэсаў“ не адазваўся аб тым, што гэта зямля, перадусім, належыць да беларускага сялянства, якую яго дзяды, крывавым потам аблітыя, карчавалі і аб тым, што гэты сялянін сяняня гаруе на мадэнькай палосачцы, а то і зусім без зямлі і, нявольнік ня мае ніякай урадавай дапамогі, але яшчэ абложаны такімі вялізарнымі падаткамі, што, каб іх аплаціць, ня раз змушаны прадаваць апошні кажух... Аб гэтым „Вызваленцы“ і „Пэцэсы“ маўчалі. І толькі Беларускія паслы і сенатары, хоць бітыя, сажанія ў вастрог, аднак, крычалі, што робіцца вялікая крыўда Беларускаму працоўнаму Народу. Але-ж толькі крычаць яны і магі, бо, будучы ў малым ліку, нічога адваваць ня мелі сілы.

Аднак, ня глядзячы на ўсе гэтыя „Вызваленне“ і „Пэцэсы“ і „Строніцтво Хлопске“ і нарэшце „Краёвэ Строніцтво Людové Зем Літэўско-Беларускіх „Зьбедночэне“ і інш. ізноў кінуліся на беларускую вёску чмуціць і туманіць галаву беларускаму сялянству, абычаючы яму ўсялякае дабро, калі толькі яны пройдуць у Сойм, бо ім страшэнна хочацца ўтрымаць тых мандаты, якія яны здабылі на нашых землях, дзякуючы нашай цемнаце і няведамасці.

Каб лепш ашукаць беларускіх сялян і работнікаў, гэтыя польскія партыі пачынаюць тварыць хаўрусны з быццам беларусамі і на т' дэкларуюць аўтаномію Літоўска-Беларускім землям. Гэтак звання „Беларуская Народная Радывальная Партыя“ Ф. Умястоўскага і „Нацыянальная Партыя“ Паўлюкевіча выдуць работу на шкоду інтарэсам Беларускага Народу, бо працуюць у згодзе з польскімі партыямі, якія ашукалі беларускіх выбаршчыкаў у 1922 г.

І хоць большасць беларускіх працоўных масаў сяняня ўжо пераканалася, што толькі свой свайго бараніць будзе, свой за свайго заступіцца, але зноў-дзецца яшчэ шмат такіх Беларусу, якія гатовы паверыць чужацкім абяцанкам.

Але, Беларусы, Сяляне і Работнікі, на гэты раз Вы не павінны даць сябе ашукаць!

Памылка, якую Вы зрабілі ў мінулых выбарах, на гэты раз не павінна паўтарыцца.

На гэты раз ані водзім Беларускі

голас не павінен быць адданы за польскія партыі, ані за прадажныя, быццам, беларускія партыі.

Кожны Беларус, галасуючы за Палляка, ці за фальшывага Беларуса, крыўдзіць самога сябе і свой народ, бо выбраны ім пасол-Палляк пасля будзе прадаваць на шкоду свайго выбаршчыка-працаўнага Беларуса.

Дык вось усімі сіламі трэба старацца, каб усе гэтыя ваўкі ў авечай скуры не здалелі на гэты раз атуманіць галовы нашых менш свядомых братоў.

Як-жа гэта зрабіць, як нядацца?

Трэба, перадусім, добра зарганізавацца. Толькі праз добрую арганізацыю мы зможам правесці ў Сойм і Сэнат сваіх Беларусаў, якія пасля, не палухаючыся ні вастрогаў, ні ўсялякіх зьдзекаў будучы, цвёрда бараніць і адваўваць правы Беларускага працоўнага Народу.

З мэтай кіравання арганізацыяй Беларускаў на выбары, у Вільні стварыўся Беларускі Цэнтральны Аб'яднаны Выбарны Камітэт.

З прычыны таго, што выбарны закон і штучны падзел акругоў крыўдзіць Беларусаў, каб хоць часткова направиць крыўду, Беларусы прымушаны ісьці на выбары разам з іншымі нацыянальнымі меншасцямі, якіх таксама крыўдзіць выбарны закон і штучны падзел акругоў.

З гэтай мэтай Беларускі Аб'яднаны Выбарны Камітэт заключыў блэк з іншымі нацыянальнымі меншасцямі, каб такім чынам правесці ў парламент больш прадстаўнікоў Беларускага Народу.

Апрача Цэнтральнага Камітэту ўжо арганізаваны Акружныя Камітэты ў наступных местах:

- I. м. Сьвенянцы, Віленская вул. 15
- II. м. Ліда, Сувальская № 12 кв. 5.
- III. м. Наваградка, Вялікі Рынак 37.
- VI. м. Ваўкавыск, Широкая № 115.
- V. м. Горадня, Брыгядзкая № 22.
- VI. м. Бэрэза Картуская, Рынкава-Татарскі зав. № 4.

VII. м. Бельск-Падляскі, вул. Касцюшкі 7 і ў Пінску. (Усе выбаршчыкі па ўсялякіх інфармацыях ў справе выбараў і па друкі могуць зварацца ў свой акружны Камітэт, або ў Цэнтральны).

У кожным павеце заложаны таксама паятотвы Аб'яднаны Камітэт. Але ма-ла гэтага. У кожнай воласці, у кожным абводзе, на т' у кожнай вёсцы павінен стварыцца Беларускі Аб'яднаны Выбарны Камітэт. Тады толькі мы будзем праўды добра зарганізаванымі і тады ня змогучы злавіць нас на сваю вуду розныя „Вызваленцы“

Дык, Беларусы, Сяляне і Работнікі! Выпаўніце свой грамадскі абавязак, падтрымайце працу Беларускага Цэнтральнага Аб'яднанага Выбарнага Камітэту, гуртуючыся каля яго і заключаючы Беларускія Выбарныя Камітэты вясковныя, абводныя і валасныя. Няхай нас не пужае праца, няхай нам прысвечвае, як янона зорка на небе, дабро цэлага нашага Народу, дабро сялянства і работнікаў, нашай беднай Бацькаўшчыны.

Усе разам, рука ў руку, да працы!
Беларускі Цэнтральны Аб'ядн.
Выб. Кам. Блэну Нац. Менш.
Вільня, Вострабрамская 8—1.

Прычыны „бандытызму“ у Нікарагуа.

Блізка ўжо год ад таго часу, калі ў прэсе пачалі зьяўляцца весткі аб барацьбе ў рэспубліцы Нікарагуа. Блізка ўжо год ад таго часу, калі Злучаныя Штаты нішчаць і ліквідуюць „бандытаў“ і заводзяць „лад і супакой“ у гэнай рэспубліцы. Блізка ўжо год, як войскі Злучаных Штатаў выдуць барацьбу ў Нікарагуа, але не з „бандытамі“, а з яе жыхарамі, якія паўсталі ў абароне незалежнасці і самастойнасці сваёй Бацькаўшчыны ад імперыялізму і капіталізму амэрыканскае буржуазыі...

Нікарагуа — маленькая амэрыканская рэспубліка, па абшару раўняецца амаль 2-м былым губерніям на нашых землях. Ляжыць яна ў тым паве амэрыканскае зямлі, каторы лепшы і адначасна дзеліць Амэрыку на Паўночную і Паўднёную. Жыхарства, у параўнаньні з яе абшарам, невялікае — каля 640.000 чалавек. Складаецца яно пераважна з крэолаў — патомкаў белых эўрапейцаў і вывезеных з Афрыкі неграў (чорных).

Апрача Нікарагуа ў тым паве ляжаць і другія незалежныя маленькія Сярэдня-Амэрыканскія рэспублікі — Гватэмала, Гондурас, Сальвадор, Коста-Рыка і Панама. І вось, усе гэтыя рэспублікі зьяўляюцца тымі старанамі, каторых Злучаныя Штаты ад даўжэйшага ўжо часу імкнуцца падпарадкаваць сваім эканамічным і палітычным уплывам. Імкненьне Штатаў захапіць гэтыя рэспублікі выклікае частыя канфлікты і барацьбу. Барацьба вядзецца двума спосабамі: перакупствам уплывовых кучак людзей, якія за далары выклікаюць у гэных рэспубліках рэвалюцыйныя рухі, або проста, наездом, які наезнікі называюць па дэлікатнаму „узятцём пад апеку“ той ці іншай рэспублікі. Прычыны барацьбы і палітычных імкненьняў Штатаў вельмі роўнародныя, якія тонуюць у моры „фактаў“ і доказаў дэмакратычнасці і пакаёвых настраў амэрыканскага ўраду.

Але з гэнага мора, як скалы, высоўваюцца тры прычыны, якія паказваюць запраўдае імкненьне „дэмакратычных“ і пакаёвых“ Штатаў. Пяршаю з іх ёсьць тое, каб запэўніць амэрыканскім капіталістам бяспечна налажыць эканамічнае ярмо на Сярэдня-Амэрыканскія рэспублікі, другая — забяспечыць замацаваць за сабою Панамакскі канал, нарэшце, трэцяя — імкненьне адасобіць Мэксыку і паралізаваць яе палітычны ўплыў на Сярэдня-Амэрыканскія рэспублікі. Вось што прымушае Штаты развіць сваю пасьць над маленькай Нікарагуа. Справа з ёю забыта яшчэ тым, што, каля 10 гадоў таму назад, Штаты цаною 3 мільярдаў далараў купілі ад тагачаснага Нікарагуанскага ўраду права збудаваньні міжакіянскі канал праз тэрыторыю Нікарагуа, каб такім чынам забяспечыць Панамакскі канал. Ясна, што гэтыя далары ў пэўнай ступені падпарадкавалі Нікарагуа Штатам. Ужо тагды некаторыя лібэралы зразумелі, куды і да чаго імкнуцца Штаты і паднялі „папярочную“ барацьбу проці Штатаў. Калі-ж у мінулым годзе далары Штатаў пасадылі на прэзыдэнцкі трон Нікарагуа Дыяца — платнае аружжа ў руках вашынгтонскага ўраду — лібэралы паднялі запраўдную барацьбу, ня толькі словам, але і чынам. За лібэралам істала маса жыхарства, паслухала закліку Сакассы і з аружжам ў руках кінулася ў абароне палітычнай і гаспадарчай незалежнасці свайго Краю.

Поўныя веры ў сваю перамогу паўстанцы вялі барацьбу на жыцьцё і на сьмерць.

Амэрыканскі капітал, пачуўшы пагрозу, падняў гвалт... і кінуўся да ног сваіх стаўленікаў — вашынгтонскага ўраду — з просьбай абароны ў форме аружнай інтэрвенцыі. Вынікам гэнага, ва-шынгтонскага ўрад абвесьціў, што Штаты

Дэве канфіскацы „Сял. Нівы“.

Па загаду Камісара Ураду на м. Вільню сканфіскаваны № 6 (153) „Сялянские Нівы“ за перадавіцу п. наз. „Факты і іх агітацыйнае значэньне“.

Канфіскаваны таксама наступны № 7 „Сял. Нівы“ за вестку з краю „Дзе здрада“.

З прычыны канфіскацы ў мінулым тыдні мы не маглі выпусціць газету.

адносна замешкі ў самой Нікарагуа нічога ня маюць, але, ў абароне інтарэсаў сваіх грамадзян, выношаюць военную эскадру на воды Нікарагуа. Эскадра прышла не на воды Нікарагуанскай рэспублікі, але падплыла да яе берагоў і высадзіла войска, якое скоро пачало „завадзіць парадак“ пад камандаю адмірала Ляцімера. Паўстаньне было затоплена ў крыві тых, хто шчыра і моцна любіў вольны свой край. На прэзыдэнцкі трон пасаджаны быў Дыяца, які зрабіў са Штатамі такую ўмову, што проста такі Нікарагуа аддалася пад „практэктат“ Штатаў. Вось гэны „практэктат“ і стварыў тое, што матросы Штатаў гаспадарачы ў нешчаснай Нікарагуа. Час ад часу прыгнетаны народ хватаецца за аружжа, але кожны штуршок да свабоды страшна караецца чужынцамі, якія на ўвесь сьвет крычаць толькі аб ліквідацы „банд“ у Нікарагуа.

Апошнім часам у Нікарагуа ізноў паднялася барацьба за волю. На гэны раз сьцяг яе вывесіў генерал Сандаіно. Устрыжованыя Штаты ў адказ на гэнае паслалі новыя транспарты матросаў. Дэмакраты з Вашынгтонскага Сойму, жадаючы стрымаць разбушаны мілітарызм Штатаў, дамагаюся, каб урад вывёў войскі з Нікарагуа і болей не паохлаў, але „рэспубліканская“ большасць амаль не з агітаю адкінула гэнае слушнае дамаганьне.

І вось цяпер, пад гукі гарматаў, якія бамбардуюць нікарагуанскія ўзьбярэжжы, раздаюцца раптулі экзэкуцыяў, каторыя даюць перамаць амэрыканскія матросы над паўстанцамі...

А сэкратар Міністэрства Замежных спраў штатаў — Кэўлэ — сядзіць у кабінэце і піша артыкулы, што вайна ёсьць міжнародным праступкам...

Апечатаньне памешканьня Беларускага Выб. Камітэту у Наваградку.

Дня 10-га студзеня с. г. ў кватэру Беларускага Акружнага Выбарнага Камітэту ў Наваградку пры Вялікім Рынку 37, раптоўна зьявілася некалькі асоб, якія заявілі, што яны, як тэхнічная камісія, мусяць агледзіць памешканьне Камітэту, ці яно прыдатна пад кватэру для Камітэту. Пасля няпрошанага „асмотру“, „камісія“ прызнала кватэру Камітэту няпрыдатнай і апячатала яе, каб такім чынам забараніць Камітэту карыстацца з нанятай кватэры. У часе гэтага „дабрадзельства“ паміж сябрам Беларускага Аб'яднанага Выбарнага Камітэту гр. І. Куціцкім і адным з сябраў „камісіі“ зайшла спрэчка. Сябра „тэхнічнае камісіі“ дамагаўся ад гр. Куціцкага, каб ён гаварыў да „камісіі“ толькі папольску. Ёсьць ведама, гр. Куціцкі гутарыў выключна пабеларуску і, замест таго, каб навучыцца папольску, нараіў патрыёту-ўрадоўцу навучыцца пабеларуску.

Каб зразумець няпрошаны налёт „камісіі“ трэба ведаць, што кватэра Беларускага Выбарнага Камітэту знаходзіцца ў вельмі добрым месцы, напроці рынку, а даволі вялікая вывеска з беларускім назовам, відаць, ёсьць не да ўпадобы польскім патрыётам.

Незалежна ад апячатанай кватэры, Беларускі Акружны Аб'яднаны Выбарны Камітэт у Наваградку працуе ўвесь час.

Выбарная фільма.

Лік выбаршчынаў.

Лік асобаў, якія маюць права галасавання, на абшары Віленскага ваяводства дасягае 489 тысяч. На паве-
тах яны распрадыляны гэтак:

места Вільня	104 тыс.
павет Віленска-Троцкі	93 „
„ Ашмянскі	47 „
„ Браслаўскі	65 „
„ Дзісьненскі	68 „
„ Сьвенцянскі	66 „
„ Вялейскі	57 „
„ Маладэчанскі	40 „

Віленскае ваяводства будзе раздзелена на тры выбарныя акругі: 63, 64 і 65.
63 акруга абыймае м. Вільню і Віленска-Троцкі павет з лікам 197 тысяч выбаршчынаў. Да падзелу гонаму вярнуць даецца 5 мандатаў.

64 акруга абыймае паветы: Сьвянцянскі, Ашмянскі, Браслаўскі і Пастаўскі з лікам 228 тыс. выбаршчынаў.

Паветы: Дзісьненскі, Вялейскі і Маладэчанскі ўваходзяць у склад лідкае выбарнае акругі № 65, на каторы прыпадае да падзелу 7 мандатаў.

Манархістыя варушачца.

Польскія манархістыя ўвесь дзень 9 студзеня ў Варшаве вялі нарады, вынікам якіх выставілі сваіх кандыдатаў у Сейм і Сэнат па дзяржаўнаму спіску і па акружных спісках. Па дзяржаўнаму спіску манархістыя падалі аж 100 кандыдатаў. Акругныя спіскі выстаўляюць у 38 выбарных акругах. Апрача гэтага ўва Усходняй Галіцыі манархістыя ўвайшлі ў склад агульна-польскага блэку.

Правал чужакіх агітатараў.

Па прыкладу 1922 году, з Польшчы паехала шмат агітатараў, якія агітуюць, то за П. П. С., то за „Краўвае Аб'яднаньне“, то за „Вызваленне“, то за „партыю беспартыйнага супрацоўніцтва з урадам“, то за польскіх абшарнікаў з эндэкаў, то, нарэшце, за нейкае Р.Н.О. (Руское Народное Об'единеніе). Але сё-лета сяляне проста гонюць вон гэтых агітатараў і не даюць на іх раскрыць рот.

Сьвянцянскі і Лідзкі вокругі за Блёкам.

Паводле атрымліваных Беларускаім Цэнтральным Аб'яднаным Выбарным Камітэтам што-дзень вестак, больш як 3/4 выбаршчыкаў у Сьвянцянскім і Лідзкім вокр. будуць галасаваць за Блёкам Нацыянальных Меншасцяў. Блёк з 1922 г. (спісак № 16) зьяўляецца настолькі папулярным, што на іх не патрэбна ніякае агітацыя за сьпісак Блёку Нацыянальных Меншасцяў. Усе выбаршчыкі пытаюцца толькі, за які нумар галасаваць, бо праграму Беларускага Аб'яднанага Выбарнага Камітэту і значэньне Блёку ўжо добра разумеюць.

Нацыянальная перамога ў Вялейшчыне.

Як ведама, у Вялейскім павеце мела аграмадны пасьпех Грамада. Пасьля ліквідацыі Грамады, б. яе сябры і симпатыкі гуртуюцца каля Т-ва Беларускай Школы. Хоць Т-ва Бел. Ш. не зьяўляецца палітычнай установай, аднак яе правадоры да выбараў трымаюць аднаго палітычнага кірунку, варажыя кіраваныя сялянскай ідэалогіяй. Але, як толькі наступіў прадвыбарны час, гэты кірунак распался аж на 5 частак (магчыма, не падзялілі першых мясцоў на спісках кандыдатаў). Дзякуючы такому падзелу сярод віленскіх павадор, наступіў падзел і сярод правадор акругных Радаў Т-ва і на мясцох. Намясцох узнікла сільная апазыцыя проці кірунку, занятага „Думка Працы“, з прычыны таго, што яе кіраўнікі заключылі аб'яднаньне з польскай партыяй сацыялістычнай (ППС лівіца) і польскім незалежным сацыялістамі. Сялянскія масы ў Вялейскім павеце падтрымліваюць апазыцыю і адначасна выказваюцца за блёкам нацыянальных меншасцяў.

З гэтага бачым, што працоўныя масы вываляюцца ад чаду, пусканага „Думкаю Працы“ і ідуць адным нацыянальным фронтам.

Стараверы Браслаўшчыны і Сьвенцяншчыны за блёкам.

Буржуазныя групы маскалёў, якія прыкрываюцца маскаю „стараверы“, носяцца з лютуценьнямі заснаваць свой „стараверскі“ спісак кандыдатаў на паслы ў Сейм і Сэнат...

Аднак-жа даведваемся, што праўдныя стараверы — сяляне і работнікі ў Браслаўскім і Сьвенцянскім паведах будуць галасаваць за блёк нацыянальных меншасцяў.

Быўш. „Грамадаўцы“ Браслаўшчыны за блёкам.

Развал сяброў і симпатыкаў б. „Грамады“, якія да апошняга часу выказвалі свае думкі праз рэдакцыю на Віленскай 12 — 6, стварыў нечаканыя вынікі.

Аказываецца, сяляне Браслаўскага павету, якія цвёрда стаялі на грунце „Працы, права і думкі“ яе, зразумелі праўдую сваю клясавую прыналежнасьць. Яны зразумелі, што „Сялянскі Саюз“ ёсьць ня „фікцыйным саюзам“, а шчыраю партыяю, якая гуртуе каля сябе толькі сялянаў. Вынікам такой сьведомасці зьявілася праканааньне адцаў свае галасы за сьпісак Блёку Нац. Меншасцяў.

Незадаваленыне з „Думкі Працы“.

Як ведама, прыхільнікі „Думкі Працы“ ў Вільні ўтварылі польска-беларускі нейкі работніцкі выбарны камітэт, аб якім зусім мала пішучь у сваёй газэце. Прыхільнікі „Думкі Працы“ на вёсцы ня могуць дачакацца, пакуль надойдзе чарговы нумар „Працы“, а як наладзе, дык скарэй шукаюць якой-небудзь інфармацыі аб „работніцкім выбарным камітэце“, аж хутка разачароўваюцца, бо „Думка Працы“ не падае аб ім ніякіх вестак. Аб гэтым камітэце даведваюцца толькі з іншых газэт і затым вельмі абурваюцца на „Думку Працы“.

Прычынаю затаіваньня свайго камітэту перад выбаршчыкамі зьяўляецца тое, што гэты камітэт створаны супольна з польскімі партыямі, якія знаходзяцца пад камандай Ваявудзкага. Кіраўнікі „Думкі Працы“ ведаючы добра, што беларуская вёска заглядзецца на Ваявудзкага, як на правакатара, які зьяўляецца галоўным вінавальнікам аршту паслоў і лівідацыі Грамады, не падаюць да ведама беларускага грамадзянства аб утвораным „Думкаю Працы“ польска-беларускім работніцкім выбарным камітэце.

У сувязі з гэтым, на вёсцы пануе незадаваленыне б. грамадаўцаў з „Думкі Працы“ і затым масова высьвіваюць яны „Сялянскую Ніву“, у якой найлепш высвятляюцца выбарныя справы.

ППС. снуе павучыньне па Беларусі.

Палескі Акруговы Камітэт ППС. ужо раскідае паміж Беларусаў-сяляна свае адовны, пісаньня нават і ў расейскай мове. Не шкадуюць прыгожых і салодкіх слоў для Беларусаў! Усе яны рабілі для нас у мінулым Соіме! Усе яны дакладраўваюць арабці і цяпер, у новым Соіме... „Яшчэ можам правясьці зямельную рэформу! Яшчэ можам устанавіць аўтаномію для Беларусаў!“ — крычаць яны ў сваёй адовзе.

Чуецца, сяляне, яны „могучы“... А чаму-ж яны не маглі не адцаць нашу зямлю асаднікам? Не маглі не галасаваць у мінулым Соіме проці дамаганьняў беларускіх паслоў? Не змаглі падакаваць Беларусам за галасы на іх у 1922 годзе?!

Цяпер яны „могучы“ усё арабціць для Беларусаў, толькі... трэба за іх галасаваць...

Якая наіўнасьць, разьлітаная на нясьведомасць Беларуса-сяляніна! Якія падходы да „chama-chora“ па яго голас, так патрэбны ППС. для мандату з Беларусі, каб лятуць у Соіме аб Польшчы „od morza do morza“.

Паніка сярод Паўлюкевічаўскіх агітатараў.

У апошнія часы наступіла сільная паніка сярод паўлюкевічаўскіх агітатараў, якія з усімі сваімі дакумантамі, выданымі ім Паўлюкевічаўскай „Нац. Радаю“ згалошваюцца да працы ў іншыя беларускія выбарныя камітэты. У Бел. Цэнтральны Аб'ядн. Выб. Кам. ужо прыслана некалькі паўлюкевічаўскіх пасьведчаньняў на права агітацыі, выданых Паўлюкевічам. У Лідзе, у Бел. Выб. Кам. зьявіліся агітатары з цэлым „штабам“ Паўлюкевіча і запрапанавалі свае „услужы“ Камітэту.

Такая паніка, як кажучь, наступіла дзякуючы таму, што Паўлюкевіч не заплаціў сваім „верным“ агітатарам пэнісі за 1 1/2 месяца. Устрыманьне кредытаў наступіла з прычыны таго, што ўсе грошы пайшлі на агітатараў Умястоўскага і яго „Zjednoczenia“.

Грызьня сярод паліянафілаў.

Да ліквідацыі Грамады існаваў толькі адзін польскі кірунак Паўлюкевіча з яго „Беларускім Словам“. Пасьля ліквідацыі Грамады, дзякуючы поўнаму банкруцтву Паўлюкевіча, быў створаны другі паліянафілскі кірунак пад камандай Умястоўскага. Гэтыя групы, (скарэй асобы) у сваіх газэтах у „Бел. Дню“ аднолькава хваліць польскую ўрадовую палітыку і ўтаворваюць усім, што Беларусам у Польшчы, быццам, вельмі добра жывецца, але паміж сабою заўзята грызуюцца.

ВОКАМ ПА СЬВЕЦЕ.

У.

У папярэднім нашым аглядзе мы адзначылі тую пагрозу, якую адчувае Англія ад Амэрыкі (Злучаныя Штаты Паўноч. Амэрыкі). Прытым абцягалі павароты аб гэтай пагроззе, якая сунецца на Англію з боку СССР. (Савецкай Расеі). Справа ў тым, што сама Англія, якая знаходзіцца на двух вялікіх выспах, каля берагоў Эўропы, мае ўсяго 40 мільёнаў жыхарства. Але-ж гэтыя 40 мільёнаў падпарадкавалі сабе нешта каля 500 мільёнаў розных народаў. Карыстаючыся тым, што паняволяныя Англіяй народы, ня культурныя, якія знаходзяцца яшчэ ў першабытным дзікім палажэньні, яна зыскавае іх і лёгка па-
нуе над імі.

Найбольшым народам, які падпарадкаваны Англіяй, зьяўляюцца — Індусы. Індусы складаюць трохі болей, як 300 мільёнаў чалавек, але-ж сталася так, што носяць чужакцае яро. А чаму?

На гэта ёсьць вельмі многа прычынаў.

Перадусім, Індусы ёсьць дзвёх рэлігіяў: буддысты (вялікая маса) і магамэтаны (значна меньшая частка). Пры гэтым трэба адзначыць, што да гэтага часу рэлігія іграла значную ролю ў жыцьці народаў. А калі так, дык паміж народамі рознай рэлігіі заўсёды паўстава-
лі антаганізм — узаемная ненавісьць.

Гэтая ненавісьць, можа і вельмі выразна і даволі часта выяўлялася сярод народаў Індыі. Англія-ж усімі спосабамі старалася гэтую ненавісьць паглыбляць, бо добра ведала, што ўзаемныя спрэчкі (а гэтыя спрэчкі часта былі крывавымі), аслабляюць Індусаў, а толькі слабацьць апошніх зьяўляецца залогам ангельскага панаванья над Індыяй.

Якая-ж карысьць Англіі ад гэтага? На гэтым і хочацца спыніцца. Трэба ве-

раны другі паліянафілскі кірунак пад камандай Умястоўскага. Гэтыя групы, (скарэй асобы) у сваіх газэтах у „Бел. Дню“ аднолькава хваліць польскую ўрадовую палітыку і ўтаворваюць усім, што Беларусам у Польшчы, быццам, вельмі добра жывецца, але паміж сабою заўзята грызуюцца.

Асабліва ў апошнія часы „Белар. Слова“ навалілася на Умястоўскага і абзывае яго чужым ня здраднікам польскіх інтарэсаў. Прычынаю гэтае „зрады“, відаць, ёсьць толькі тое, што субсыдыі на прадвыбарную агітацыю атрымлівае Умястоўскі, а Паўлюкевічу дастаюцца толькі крошкі.

Яшчэ паліянафіл.

У апошнія выбарныя часы зьявіўся яшчэ трэці паліянафіл у асобе нейкага „аборонцы“ Міткэвіча з Баранавіч. Гэтага пачалі падтрымліваць мясцовыя ўлады і хочучь каб яго правесці ў Соіме, як прадстаўніка ад Беларусаў. Проти гэтага запратаставаў Паўлюкевіч, заявіўшы ўладам, што ён ўжо стары „працаўнік“ і прышэнства ня ўступіць Міткэвічу. Міткэвіч абурўся на Паўлюкевіча і праз нейкага Пляўсока вы-
даў адозву пад назовам „Выбух“, у якой піша, што Паўлюкевіч зраджае польскія інтарэсы, бо зьяўляецца расейскім манархістам і Польшчы зусім ня любіць.

Нарэшце, падаўшы даволі брудную біографію Паўлюкевіча, „Выбух“ натужваецца даказаць, што Міткэвіч гэта, быццам, парадчыны чалавек і наш, быццам, Беларус.

Аднак, як бы там гэтыя паліянафілы ня грызліся, можам толькі сказаць: а бое рабое.

Яшчэ Зьезд.. „Odrodzenia“.

Адвакат С. Міцкевіч так-жа захацеў мандату ў Соіме. З гэтай мэтай пачаў распаўсюджаць адозвы „Odrodzenia“, якія падпісаў сам і сьекрэтэр Чэрнякавіч. У гэтых адозвах С. Міцкевіч запаведуе Зьезд „Odrodzenia“ на дзень 22 студня ў Вільні.

Ну і рыбаловаў выжджае на шырокае беларускае сялянскае „мора“.

Ці хто спадзяваўся?

11 студня да Генэральнага Выбарнага Камісара ў Варшаве прыходзіў „кароль“ цыганю, Ян Міхайла — Міхай-
леску, каторы дакладраваў цыганскі спі-
сак кандыдатаў на паслы ў Соіме і Сэ-
нат, магчывучы, што цыганы ў Польшчы так прыгнечаны і так іх праследу-
юць, што толькі свае паслы могуць стаць у іх абароне. Між іншым, цыганы хочучь правесці зямельную рэформу, каб на-стала асесьці на зямлі і пачаць працаваць на ёй.

даць, што Англія багатая дзяржава і багатая толькі таму, што яе прамысло-
васьць знаходзіцца на высокім роўні. Высокі роўень прамысловасці дае магчымасьць Англіі вывазіць вытворы за межы свайго ўнутраньяга рынку, што зьяўляецца вялікім прылівам грошай у Англію. Вялікі прыліў грошай дае магчымасьць шырэй разьвіраць і ўдаска-
наліць прамысловасьць, а калі так, дык добра і дзяржаве і работніку. Ангельскі работнік жыве ня гэтак, як наш; ён займае кватэры, што найменш з якіх 4 пакояў, мае грамафон, фартапіяна, таксама і іншыя буржуазныя прылады; ну і разуmeerца, што корміцца таксама лепш, як работнікі ў Польшчы, Расеі, ці іншых ім падобных дзяржавах.

Усё гэта гавора за тое, што Англія пануючы над іншымі народамі, выдэе з імі гандаль. Гандаль гэты дае ангельскай прамысловасьці сырыя матэрыялы, а пасля іх адпаведнай апрацоўкі, вытворы з тых сыроўцаў Англія прадае ізноў тым самым народам, маючы за сваю працу адпаведны даход.

Цяпер ізноў хочацца вярнуцца да пытання аб прычынах слабацьці Індусаў. Вышэй ужо гаварылася, што розніца ў рэлігіі выклікала ненавісьць ад-
ной часткі народу да другога, а гэтыя самыя выклікалы, карыскую для Англіі барацьбу індускага народу, аслабляючы яго моц і сілы.

Другім злом і ліхам, які істнуюць у Індусаў, ёсьць падзел народу на касты, гэта на станы (напрыклад, яе было ў Расеі, дае былі дваране, мяшчане, сяляне, казакі, духавенства і г. д.). Кожны гэты стан мае ў Індыі, як было і ў Расеі, асобнае грамадзянскае права. Ясна, што багацейшыя станы займаюць лепшае палажэньне, яны маюць большыя і шырэшыя грамадзянскія правы і меншыя абавязкі. Такім парадкім, зьяўляецца другая прычына падзелу індускага народу.

А вось і яшчэ.. Індыя, у сваім адміністрацыйным падзеле не зьяўляецца нёчым цэлым, адналітм. Яна падзелена на многа паасобных князстваў, якімі кіруюць асобныя князі — раджи. І як ведама, кожны князь зьяўляецца павладным Англіі, але-ж, плацічы даніку Англіі, ён мае многа ўлады, каб панавец над прыналежным яму тэрыторыяй і жыхарствам яе. Ясна, што духавенства трымаецца за князёў. Англія-ж стараецца паглыбіць падзел Індусаў. Яна рознымі спосабамі падтрымоўвае ўзаемную ненавісьць на рэлігіічным грунце, стараецца зводзіць да спрэчкі паасобных князёў і г. д.

Гэтакі стан рэчаў можа нідзе, як у Індыі, вытворыць дзёве выразна не падобныя да сябе кіласы — буржуазія і беднату. Вось гэта і дазваляе думаць маскоўскім большавікам, арабціць у Індусаў, абудзіць іх ад сну, каб скінуць панаваньне ня толькі Англіі, але-ж і сваёй буржуазіі. Што праўда, вялікіх пасьпехаў большавікі ня маюць. Відаць, што Англія вельмі моцна забіла сьведомасьць у Індусаў.

Аднак-жа Англія баіцца, каб і праўду ня здарылася чаго не карыснага і непажаданага для яе. Во-ж лёзунгі большавікоў сярод Індусаў, хоць не пагадоўна захопліваюць, аднак-жа маюць пасьпехі. Вось гэта гэта прычыны, якія змушаюць Англію баіцца СССР.

Што праўда, ангельскія палітнікі вельмі — тібкія. Яны і на гэты раз, багачы ўарост клясова-сацыяльны і нацыянальна-адраджэнскай сьведомасці Індусаў, шукаюць спосабу заляціць дыры — аддушны, каб Індусам думаліся ў заперці і надалей. Англія апрацоўвае адпаведныя праекты аб тым, каб даць Індусам парламанцкае прадстаўніцтва. Гэта знача, Англія хоча увясьці ў Індыі парламент (Соіме ці Сэнат). Аднак-жа Індусы ўжо не задавалюцца гэтым, яны дамагаюцца, праўда, ня зусім актыўна, акантальнага і поўнага вызваленьня з пад ангельскага ярма.

Надаўна адбыўся нацыянальны Індускі зьезд, які прыняў адпаведныя праекты проці ангельскай выдумкі аб нейкім парламанце, які зьяўляецца ў такім парадку, якім ён праектуецца, вельмі не карысным для Індусаў.

Кожную праву, як імкненьне да вызваленьня сярод якіх бы то ня было народаў, мы шчыра вітаем. Дык не адступім ад гэтага прынцыпу і ў даным выпадку. Мы вітаем Індусаў!

Зырк!

Сяляне! Чытайце і кашырайце „Сялянскую Ніву“.

З жыццця Польшчы.

Новая Малітва.

Пінскі біскуп Лазіцкі разаслаў па парахвіах сваёй дыяцэзіі разараджэньне, у котрым загадаў ксяндзом у часе багаслужэньня асобна маліцца аб польска-літоўскім прымірэнні. Адначасна быў разасланы ксяндзом і текст асобае малітвы, прытарнаванае да гэтае мэта.

Зьніжжа тэрміну ваеннай службы.

Рада Міністраў прыняла праект новага закону аб ваеннай службе. Згодна з гэтага закону зьніжаецца срок службы з 18 да 15 месяцаў тым асобам, якія маюць афіцэрскі чын, г. зн. якія, па сваёй адкацыі, маюць права вучыцца ў афіцэрскіх школах. Адназначнае вайсковое службы могуць атрымаць толькі вучні апошняе класу сярэдняй школы (да 22 гадоў) і студэнты (да 24 гадоў), а такжа і тыя вучні, якія тэрмінова працягваюць у майстроў і куцоў.

Нота Літвы.

3 студзеня Польскі ўрад адумьсловам кур'ерам у асобе А. Тарноўскага, вышэйшага ўрадоўца Мін. Зам. спраў, паслаў Літоўскаму ўраду ноту ў справе распачаць узаемны перагаворы. На месца перагавораў Польшча прапануе Рыгу, а пачаткам іх — канец гэтага месяца. У ноце выстаўлены тыя пункты, якія павінны ўзяць на парадак дня: адчынэньне польска-літоўскай мяжы для чужацкага асабовага і таварнага руху, а такжа для паштова-тэлеграфнага зносінаў.

Што дзесяцца ў сьвеце?

Нейк зьялілі... габінэт.

Нарэшце, пасля розных перагавораў з рознымі партыямі і групамі партыяў, якія цягнуліся больш 3-х тыдняў, прэзыдэнт Латвіі, Зэмгалес, акружыў сябе новым габінэтам. Габінэт гэты налічыў, на — моц зьяліўшы 12 студзеня з прадастаўнікоў не — сацыялістычных групаў парламанту. Прэм'ерам новага габінэту ёсьць цэнтра-дэмакрат Юрашэўскі.

Дыктатар — дабрадзеем.

Гішпанскі дыктатар Прымодэ-Рыв'эра „скланіў“ сваю Раду Міністраў да вялікага дабрадзейства. Рада Міністраў паставіла выкупіць з лёмбаў усе рэчы хатынага ўжытку, якія застаўлены на суму меншую як 25 пэзэтаў і вярнуць іх уласнікам.

Гэна мае быць, па думцы дыктатара, падаркам для найбяднейшае класу жыхарства. Кошты гэнага падарку аблічаны на 2 мільёны пэзэтаў.

Машэнтэва ў рэпарацыйных даставах.

Французская пракуратура выкрыла вялікае ашуканьне ў даставы нямецкіх тавараў у лік рэпарацый, па пляну Даўса. Французскія фірмы, якія атрымлівалі рэпарацыйныя тавары, паказвалі значна большую каштоўнасьць іх, чым сапраўды яны паніліся. Атрыманы такім чынам даход дэялілі з даставы тавараў — нямецкімі фірмамі. Машэнтэва дасягае 200 мільёнаў франкаў. У машэнтэве замешаны калі 12 асабаў ня толькі ў Парыжы, але і ў другіх местах.

Энцыкліка „Намесніка Хрыста“.

Намеснік Хрыста на зямлі, рымскі папа, нядаўна разаслаў галоўным павадаром рымска-каталіцкай рэлігіі энцыкліку (пасольнае), у котрым падрабязна тлумачыць сваё няпрыхільнае становішча да аб'яднаньня розных хрысьціянскіх рэлігіяў. Папа выступіла проці аб'яднаньня розных рэлігіяў, бо гэта было б „антыкаталічна“...

Паўстаньне ў Нікарагуа.

Ад некаторага часу ў маленькай амерыканскай рэспубліцы адбываюцца нялады, якія выклікае ўрад Злучаных Штатаў Паўн. Амерыкі, жадаючы панаваць над Нікарагуа. Паўстанцамі кіруе генэрал Саньзіна. Апошнім часам амерыканская марская пяхота, збамбардаваўшы з самалётаў паўстанскія войскі, заняла невялічкія места Вілялі. Амерыканскае міністэрства флёгу высылае ў Нікарагуа новыя сілы для падарэплення, амуніцыю і санітарную падмогу.

Адозва меншавікоў у СССР.

Выканаўчы камітэт сацыял-дэмакратычнае партыі (меншавікоў) выпускае ведама нелегальна — адозву ў СССР да ўсіх работнікаў, у якой між іншым фігуруюць васьмь якіх дамаганьняў для работнікае класу: „Свабода слова, друку, сабраўняў, грамадскіх таварыст-

ваў і рэлігіяў. Нятыкальнасьць асабістае. Свабодныя перавыбары Саветаў. Адмена сьмертнае казні. Неадкладнае зьніштажэньне ГПУ і ўсіх органаў тэрору. Агульная амністыя для палітычных вязьняў. Адмена ўсіх нясудовых рэпрэсіяў. Адмена ўсіх прывілеяў для камуністычнае партыі і Комінтэрна. Спіньне субсыдыяў для гэных арганізацыяў. Свабода прафсаюзаў і коопэратыўнага руху. Свабода забастовак“.

Адозва паказвае, што перад краем і работнікам, дзякуючы тэарэтычнай дыктатуры ўстае пытаньне: або паварот да ваеннага камунізму, або — перамога контррэвалюцыі.

Розныя весткі.

— У Нікарагуа 7—І напала банда з 30 чалавек на прэзыдэнта Дыяца які вяртаўся з паездкі на плянтацыю кавы. Бандыты абстралялі аўтамабіль прэзыдэнта, ня прычыніўшы ніякае шкоды.

— У Врузаліме, у часе Каляд і Трох Каралёў, калі ішло набажэньства перад гробам Хрыста ўварваліся грэкі і прабавалі перашкодзіць каталіком маліцца. З ксяндзоў пабіта.

— У Штэціне (Нямеччына), на палітычным сабраўні сацыялістыч дайшло да бойкі апошніх з камуністамі. Некалькі дзесяткаў чалавек паранена. Паліцыя з гурдом разанала бойшчыкаў, пры чым даканала многа арыштаў.

— У Брусэлі група фашыстаў напала на памешканьне выстаўні вытвараў СССР. Многа прадметаў разьбіта і разбурана і зьніштожана шмат працаў мастацтва.

— У Калькуце (Індыя) выкрыта змова проці Англіі. Рыхтавалася аружнае паўстаньне трох правінцыяў. Ідуць арышты і канфіскацыі аружжа, амуніцыі і выбуховых матэрыялаў.

— У стане Сакатэка надовячы адбыўся трохдзёны бой паўстанцаў з урадавымі вайскамі і паўстанцамі, пры чым паўстанцы былі пераможаны і паняслі цяжкія шкоды.

НАВІНЫ.

— Новая судовая справа. У сувязі з апошняй канфіскацыяй „Сялянскай Нівы“ (№ 4) яе рэдактар цягнецца да судавае адказнасьці па 129 і 154 ст. К. К.

— Перавоз паслоў на „Лукішкі“. 11 студзеня ў спецыяльным вагоне пад сільнае стражам, на чале якое стаяў аж... афіцэр паліцыі, прывезены з Вронак у Вільню паслы: Тарашкевіч, Рак—Міхайлоўскі, Валопын і Мятла і грамадзяне: Бурэвіч і Акіныч. З вагзалу самаходам перавызьлі ў вастрог на Лукішках. Самаход акружаў сільны аддзел коннае паліцыі. Прывоз дакананы ў сувязі з судавым працэсам б. „Грамады“, які за некалькі тыдняў павінен распачацца ў Вільні.

— Зацьверджаньне канфіскацы. 11 студзеня Акружыны суд зацьвердзіў канфіскацыю № 95 нашае газэты. Рэдактар цягнецца да адказнасьці па 129 ар. К. К.

— Арышты „камуністычных“. 6 студзеня ў Штэціні павеце ўлады бяспечнасьці зьліквідавалі „камуністычную“ арганізацыю. Арыштаваны цэлы „рад камуністычных дзеячоў“, пры чым, як пішуць польскія газэты, зноўдзены „варожы да дзяржавы рэчовы даказ“.

— Арышт б. „грамадаўца“. 11 студзеня арыштаваны і пасаджаны ў вастрог быўшы воіт Палачанскае воласьці — Петровіч, былы сябра „Грамады“, які выламаўся з пад дысцыпліны Паўлюкевіча.

— „Пшэпісы“ для пешаходаў. Адміністрацыйныя ўлады м. Вільні надовячы абвешчлі „пшэпісы“ для пешаходаў. Гэныя „пшэпісы“, быццам, павінны вармаваць пешы рух. Тым, хто ня будзе захоўваць гэных „пшэпісаў“, прагражае кара да 500 злотых, або арышт да 2 месяцаў адміністрацыйным парадкам.

— Агульны сход сяброў гуртка Інстытуту ў Нарэўцы адбудзецца ў дню 29 студзеня с. г. Присутнасьць усіх сяброў абавязкавае.

— Урачыстае адкрыцце радыёстанцыі ў Вільні. На мінулым тыдні ў Вільні адбылося ўрачыстае адкрыцце надаўчай радыёстанцыі ў Вільні. На ўрачыстае былі высьякі польскія саноўнікі і прадстаўнікі польскага каталіцкага духавенства. Гаварыліся прамовы, ведама з пункту гледжаньня польскасьці Вільні. Такі пачатак, ёсьць ведама, не прарочыць нічога добрага Беларускаму аддзелу станцыі, якога кіраўніцтва напала ў паліяфілскія рукі.

— Лёс Беларускай газэты. У Мядзель, Паст. пав., кіраўнік пошты ня выдае падпішчыкам беларускай газэты, а падальвае імі печкі. Падпішчыкам, якія зьяўляюцца па газэту, заяўляе, што беларускія газэты спынены.

Гаспадарскі аддзел.

Узгадаваньне малочнай каровы.

Рэдка калі гаспадары нашы знаюць, як выгадаваць сабе добрую малочную карову, а ня звычайнае гэтага цяжка адбываецца на і так убогай гаспадарцы нашага сяляніна. Гадуюм сабе прыплод — цёлку, а яна ў канцы-канцоў, ужо добра каровай па трэцім цялятку, гарнец малака ў дзень прыносе, як яе не кармі і то на пядь месяцаў перад цяленьнем зарывае. А падлічышы і выходзіць тады: што за ўвесь той корм, які яна зьела, каб прадаць, у чатыры разы болей малака купілі-б, ды без ніякай працы і клопату. Аднак, ня рэдка каровы, як вядома, даюць і па 7—8 гарцаў малака ў дзень. І вось як брацца да справы, г. зн. карміць і ўзгадоўваць цёлак і маладых кароў на малочных кароў, хачу кратак абгаварыць і падзяліцца сваім досьледам з братамі сялянамі. Перш-наперш трэба добра ўцяміць, што іначай мы кармім цёлак на мяса — на ўбой, іначай дзеля хову — на малочных кароў. У першым выпадку кармім іх сытнай, а ў другім — наадварот, надта сытае кармяць панямае выдаваць малака ў іх будучыне, так-жа дрэнна адбываецца на іх і неадданьне, яны яшчэ менш будуць малака даваць, васьмь дзеля гэтага канешне трэба з першых дзён жыцця цяляці ўзвесці сабе, ці хваце нам корму дзеля выкармкі, як сьлед, цёлкі, дзеля якой мэты іх будзем карміць: ці для хову, ці на ўбой. На завод, дзеля хову, трэба пакідаць толькі патомства ад самых здаровых малочных штук. З гэтай прычыны, пакрываць (станоўваць) карову трэба канешне з здаровым быком, патомкам малочнай каровы, бо малочная здольнасьць бацькоў лёгка перадаецца патомству. Дзеля хову найлепш браць цёлак асьвёньня ацёлу, яны заўсёды дужыя, рослыя і меней хварэюць, чым цёлкі вясёньня ацёлу.

Дзеля хову трэба браць цёлак здаровых, добра зложаных, рэзвых, жывой вагі якія маюць ня менш, як для нашых кароў, 24—32 кілягр. (60—80 фунтаў), аднак добра кормленьня каровы, бывае, даюць і болей здаровых ды цяжэйшых цялят. Што датычыцца кармяньня-паеўня цялят, ды першы час адзіным кормам для іх будзе толькі матчынае малако. Дзеля эканоміі і павышэньня ўдойі малака ў ацяляўшыхся кароў выгадней і мажліва паць цялят з рукі, а не даваць высасаць кароў, а дзеля таго і падаю агульна прынятыя спосабы выпайкі цялят. Памятуючы, што жалудак цёлак умяшчае ў сябе куды больш корму, чым можа пераварыць, ды апэтыт цёлак перавышае патрэбнасьць у ядзе, дзеля гэтага цялятам ніколі ня можна даваць малака ў волю, бо гэта заўсёды вызывае недамаганьне жалудка, бягунку ці запор. Малако дзеля выпайкі цялят павінна быць сьвежым і не халоднае, так 20—24° R.; паць-жа трэба з чыстай пасуды, каторую зараз-жа вымываць гарачай вадою, апрача таго ня можна даваць цялятам асаць брудныя палцы, як гэта часта робіць няўдалыя гаспадары. Паеўняе цяляты адбываецца тры разы ў дзень: раза, у поўдзень і вечарам. Дзень так з дзесяць цялят трэба канешне паць малаком іхняй-жа маткі і толькі пазней ужо можна даваць малака іншых кароў. Першыя два тыдні цялят кармяць малаком, даючы ім ад 2 да 7 бутэляк малака ў пару. (3 пачатку даюць 2 бут. малака, пасля норма павышаюць так, каб на канцы другога тыдня выходзіла ўжо і 7 бутэляк, (бутэльку лічу так у 3/4 кіл.).

Нармальнае колькасьць малака, патрэбнага цялятам, вылічаюць па жывой вазе цялят, з практыкі гэта выходзіць, што цёлкам даюць малака больш-менш $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{7}$ жывой вагі яе, напр. цёлка важа 42 кілягр., ды малака ей даюць $7\frac{1}{2}$ кіляграмаў. На трэці тыдзень даюць 10 бут. малака ў пару і заводзяць да 12 б. у канцы яго. З таго часу пачынаюць даваць ім і сена. Пасля трох тыдняў цяляці даюць ужо, дзе ёсьць, і зьяятае малака, а калі зьяятага малака няма, то на 4—5 тыдні малака замяняюць пойлам з цёлкай вады з добра высейнай аўсянкай (аўсянай мукой) ці жыткамі-макухамі, болей-меней ад 1 да 2 кілягр. на цяль і даюць сена ў волю. На 4-тым месяцы пераходзяць з пойла на сухі корм, г. е. аўсянку, 2—2 $\frac{1}{2}$ кілягр. задаецца разам з вільготнай, крэху прысольнай, саломенай рэзкай ці мяккай на крэху, ды сена ў волю і так кармяць цяль да году. Трэба памятаць, што цяляты ўзгадаваньня на сухім корме, з 4-га месяца будуць куды здаравейшыя ды расьлейшыя, чым узгадаваньня на пойле. Ваду ў гэтым часе даюць асобна ў чыстай пасудзе і ў волю, а карыта, жалабы, ці ведры павінны быць так прырых-

Куток рытмаў.

СЯЛЯНСКАЯ НІВА.

(Рондолет).

Ты пад сьнегам ляжыш, а ў душы у мяне Пачуцьцё і настрой выліваюцца ў верш... Толькі трэ' прадаваць над табой самаперш Дык і ты ажывеш: доля нас ня міне!...

Дык і ты ажывеш: доля нас ня міне, Толькі трэба жадаць нам яе самаперш... Ты пад сховам ляжыш, а ў душы у мяне Пачуцьцё і настрой выліваюцца ў верш.

Пачуцьцё, сэрца жар выліваюцца ў верш Бо жыцьцё і агонь ёсьць ў душы у мяне Дык і ты ажывеш: доля нас ня міне, Толькі трэба жадаць нам яе самаперш,

Толькі трэ' прадаваць над табой самаперш Дык і будзеш ты жыць: доля нас ня міне!.. Сілы моч, сэрца жар выліваюцца ў верш, Бо жыцьцё і агонь ёсьць ў душы у мяне.

Спарка.

Да ведама выбаршч. Беларусаў.

У Беларускай Цэнтральнай Аб'яднаньня Выбарны Камітэт надыходзіць пісьмы з залытаньнем, за які нумар сёлета галасавалі пры выбарах у Соём і Сэнат. Гэтым вяясняем, што ў хуткім часе, найпазьней да 24-га студзеня с. г., будзе ведамы сьпісак Бяжко Напцяналых Меншасцаў, аб якім неадкладна будзем надаваць у прэсе і адозвах.

Бел. Цэнтр. Аб'ядн. Выб. Кам. Вільня, Вострабрамская 8—1.

Пчалагры-Беларусы!

Даводзім да Вашага ведама, што пададзена просьба да Камісара Ураду аб дазvole на скліканьне ў дзень 24 студзеня г. г. а гадзіне 3-цый палуп. у памешканьні Беларускага Коопэратыўнага Банку — Вільня, Віленская вул. № 8 — агульнаа арганізацыйнага сходу „Беларускага Пчалаграйскага Коопэратыўнага Таварыства пад назовам „Пчала“.

Таварыства будзе:

- 1) Купляць і прадаваць усе прылады і матэрыялы, неабходныя ў пчалаграскай гаспадарцы.
- 2) Арганізоўваць перапрацку і збыт пчалаграскай прадукцыі.
- 3) Арганізоўваць выстаўкі.
- 4) Закладаць навуковыя і дасьледчыя станцыі, узаровыя пасекі, шкolkі расавае пчалы і плянтацыі мядовых расьлінаў.
- 5) Закладаць школы, бібліятэкі і др. асьветна-ўзгадавальныя ўстановы.
- 6) Выдаваць пчалаграскі часопісі і кніжкі, арганізоўваць курсы, лекцыі і г. д.

Гэта першая Беларуска-пчалаграская арганізацыя ў Заходняй Беларусі.

Браты-пчалары! Усе, хто хоча падыняць культурны ровень сваёй пчалаграскай гаспадаркі, пасьпяхіце прыняць удзел у арганізацыйным сходзе; пасьпяхіце заісацца ў сябры Таварыства.

Ініцыятыўная група.

таваны, каб цяль туды ня лезла з нагамі, бо занячысьціць сабе ваду, ці корм і, наеўшыся, напўшчыцца гэтага, можа захварэць. На другі год мукі ўжо абзьяляюць да $\frac{1}{4}$ кілягр. у пару, сена, калі дарагое, то-ж даюць менш, — так з 3 кіл., а затое сечкі даюць ў волю. Наагул, цялятам у 2-гім годзе даюць тако корму ў волю, якога яны ня могуць аб'еўсціся. Найлепшы нормы корму ўстанаўліваць і для перазімкаў паводлуг жывой вагі і снажывучай вартасьці корму і ў гэтым выпадку я падаю сярэнія тыя нормы, якія мне давадзілася стасаваць у сваёй практыцы, а дзеля таго, што вясковаму гаспадару трудна аблічыць іх, як сьлед і рэдка ён мае на гэта часу ды знаньня. Пакрываюць — становяць цёлак тады, як яны добра разазьюцца, больш-менш ад 1 г. 4 мес. — 1 г. 8 мес., надта раньняа злучка дае кароў слабах, позьняа-ж кароў мала-малочных. У практыцы выходзіць так, што, калі цёлку пакрываюць на 1 г. 4 мес., а яна носіць цяль 9 мес. — дык пры ацеле будзе мець калі 2 гадоў і 1 месяца.

Дзеля росту прыплоду цёлкай карове трэба прыбавіць корму ад $1\frac{1}{2}$ кіл. сена ў пару, даводзячы пад канец да 3 кіл., апрача гэтага трэба сьчэрагчыся і ня біць цёльных кароў, каб ня выклікаць выкідыва, ня можаа карміць іх так-жа мёрзлым ды гнілым кормам, цёльную карову канешне трэба штодзённа (зімой) выпускаць з хлеву, каб прайшлася і расправіла, а людзі кажучь, косьці. Перад самым ацелам карову трэба аддзіць ад рэштк жыцьця і паставіць у загарадцы асобна ды даць чыстую сухую подольку.

К—м.

ВЕСТКИ З КРАЮ.

За каго галасавець?

Чытаючы беларускія часопісы даведася я, што нарэшце, у патрэбны момант, абразуміліся меншасці і прышлі да аб'яднання. Радаснае гэта зьявішча, бо кожнаму ведама, што сіла ў аб'яднанні і арганізацыі.

Але што нашае аб'яднаньне паможам там, у Вільні, калі мы, жыхары вёсак і сёлаў, не аб'яднаемся... А ўжо на гэта час, бо прыбліжаецца дзень выбараў, дзень 4-га сакавіка, дзень нашай будучыны. Гэты дзень вырашыць, як мы стараемся правіць сваю будучыню, мо не цярэць болей крыўд і залячыць дзягоняшнія балаячкі... Дык чаго-ж мы сядзім? Што думаем?

Ці-ж багатыя людзі чакаюць, што ім прынясе доля? Не, яны заварушыліся. Калі нават ксяндз, каторым, паводле рэлігійнага закону, забараняецца ўтыкаць нос у палітычныя справы, дык і то арганізуюць нейкія „Kółka Misyjne“, рыхтуюцца да выбараў, а што-ж гаварыць аб розных папых.

Дык, да працы, браты сяляне! Вас кліча селянін-Беларус, які жыве на вузенькай палосцы, і брат бяды і гора, — а ня польскі шляхціц.

Да сягоньняшняга дня я быў беспартыйны і ў ніякай арганізацыі ня браў удзелу. І яны цяпер прыхіляюся да Беларускага Цэнтральнага Аб'яднанага Выбарнага Камітэту і за ім іду.

Да гэтага і вас, браты-сяляне, асабліва сьвядомых Беларусаў, заклікаю. Усе, як адзін, і адзін, як усе, — падайдце свае галасы за сьпісак толькі той, каторы будзе выстаўлены Беларускамі Цэнтральным Аб'яднанным Выбарным Камітэтам. За яго ўсе, хто толькі мае права голасу!

Надта жутка слухаць, як цяпер несвядомыя сяляне гавораць: „Бог яго пойдзе на тое галасаваньне, там і бяз нас усё зробяць!“ Эх, вы, браткі! Ці-ж вы ня ведаеце, што адзін голас можа палепшыць жыццё мільёнаў бяздольных. Не сядзіце 4-га сакавіка за комінам, а ідзіце і падайдце свае галасы за тых кандыдатаў, за тых людзей, — каторыя аддалі сваю энэргію за працоўных, за беднагу і іх сьлязы!

Дык, помнім-жа дзень выбараў і шчыльнымі радамі ідзем галасавать!

Адам Міхновіч.

Хто-ж угадовец?!

(Браслаў).

Я наколькі мог, стараўся дазнацца, каму і як угаджае Бел. Сял. Саюз і яго лідэры і тая арыентацыя з пад знаку „Думкі Працы“. Ніяк і нічога рышачага сабе не ўясыніў аж да часу прадыбарнае працы.

Цяпер-жа, калі ідзе падгатоўка да выбараў, я пераканаўся, што лідэры (галюўныя кіраўнікі) Белар. Сялян. Саюзу і праўда ўгадоўцы. — І праўда яны знаходзяцца ў Саюзе, але-ж ня з кім іншым, а з самымі беларускімі сярмяжымі масамі. Вось гэтакую ўгоду я шчыра вітаю.

Калі я шчыра вітаю гэтую ўгоду, дык праклінаю з пагардай і ганьбай ўгоду тых, якія кіруюць „Думкай Працы“. Я ня ведаю, як назваць іх працу!... Проста ня маю слоў, каб выказаць тое пацудзё, поўнае жалю і пагарды, якое кіпіць у маім сэрцы.

Ганьба вам, кіраўнікі „Думкі Працы“, Вы стварылі ўгоду з польскімі партыямі, якія нас гэтак модна і жорстка пакрыўдзілі. Вы, кіраўнікі „Думкі Працы“ імкнецеся аддаць наш пакрыўджаны народ розным Дзядзюлям, Заптаўтам, Ваявудзкім і г. д., якія кідаюць кручок з прынадаў льявизны, каб пасля, пазбавіўшы нас роднае атмасферы, вымыскаваць нас і аканчальна знішчыць.

Толькі цяпер стала аканчальна ясна і зразумела, хто наш прыяцель, а хто вораг, хто за народ і хто проці народу. Вы, пані кіраўнікі „Думкі Працы“, кінце сваю працу, якая ганьбіць вас і калі вы запраўды Беларусы, калі вы спакушаеце працоўнаму Народу, дык прыставайце да Беларускага Выбарнага Аб'яднаньня і, адкінуўшы льякайскую ўгоду з польскімі партыямі, вядзеце барацьбу, а не ўгоду.

К. Цылль.

Іуды — праджнікі.

(Голас вёскі).

Пяць гадоў таму назад, калі праводзілася выбарная кампанія ў Сойм і Сэнат, агенты ППС і Вызваленьня, кішмя кішэлі ў нашых вёсках. Праўда, у той час, дзякуючы нашай нясьведомасці, вясковыя масы аддалі многа сваіх гала-

соў успомненым Іудам, дзеля іх пекных дэўзугаў і абшарак. Калі Сойм і Сэнат былі распущаны і абвешчаны новыя выбары, ППС і Вызваленьне ізноў завальваюць вёску морам сваіх агідных праклямацьяў з заклікам падтрымаць іх сялянскімі галасамі. Але, не знайсьці вам галасоў пасярод Беларускага Народу! Беларускі Народ, дзякуючы ахвярнай працы Беларускага Пасольскага Клубу, стаў сьведомым і добра ведае, за каго падаць свае галасы. Сваімі галасамі ён пашле ў Сойм і Сэнат лепшых сваіх сьмялоў-барацьбітоў, каб барабілі яго нацыянальна і сацыяльна правы. А вы, праджнікі-Іуды з крыва-вымі рукамі, проч ад нашай вёскі, бо... вы аддалі беларускую зямлю асаднікам-Паляком! Пра вашу ласку падаткі гвядуць беларускага селяніна! Вы пастараліся даць аўтаномію беларускаму селяніну і работніку... на „Лукішках“ і інш. турмах!

Гэта ўсё ваша работа ППС і Вызваленьне! Дык памятайце, што ваявая адраднацкая палітыка ў мінулых Сойме і Сэнаце адчыніла вочы беларускаму селяніну і работніку! Цяпер няма вам беларускіх галасоў!

Мы, Беларусы, якія любім сваю Бацькаўшчыну і верым у яе сьветлую будучыню, далучаемся да адзінага Беларускага Аб'яднанага Выбарнага Камітэту, які змагаецца за нацыянальнае і сацыяльнае вызваленьне.

Біч.

Наша забойчая „прафэсарна“.

(В-ка Гулі, Пастаўскага пав.).

Наша „прафэсарка“ вельмі неакуратна адносіцца да нашых школьных дзетак. Амаль ня кожны дзень чуецца ў школе плач і крык. Наша „прафэсарка“ не бярэ пад увагу, што дзедзі халодныя і галодныя, а базлітасна б'е іх кіём. Бацькі сталі казаць, што дзедзі ня можна біць, дык „прафэсарка“ адказала, што кій пакінуў ёй п. інспэктар, і дакларавала ад Новага Году справіць ужо пугу на нашых дзетак... Другім забойствам для дзедзей ёсьць „устэра“ „нашай прафэсаркі“, каторы месьціцца ў школе. Аднаго разу, дзедзі, падчас пярэвы, абярнулі яго так, што зьмест „устэра“ заняў усю школу. Бачачы гэта „прафэсарка“ загадала ўсю пецу пазьбіраць рукамі. Дзедзі, хоць дружна прыняліся выконваць загад сваёй улады, аднак-жа дасталі ад „прафэсаркі“ на падгон кія.

Дык вось, дарагія браты, як вучыць нашых дзетак „прафэсарка“ чацьвёрты год.

Гулеўскі.

Закладайма хаўрусныя крамы!

Перадусім, што такое хаўрусная крама? Хаўрусная крама, або коопэратыў, гэта ёсьць звычайная спажывецкая крама, закладзеная на супольныя сродкі, супольнымі клопатамі, дзеля задавальненьня ўсіх матэрыяльных патрэбаў сваіх сяброў. Першым крокам гэтай хаўруснай крамы, зьяўляецца тое, каб забяспечыць сваіх сяброў таннымі і добрага гатунку прадуктамі, неабходнымі для штэдзенага ўжытку: як соль, газа, мыла і г. д., дастаўляючы іх ад першае рукі. Паўстае такая хаўрусная крама найчасцей там, дзе населены цвёрда праканаецца, што яна пераплачвае лішні грош гандляру за атрымліваны ад яго тавар, часта нясьвежы, без належнае вагі, У гэтакім выпадку, зьбіраецца па магчымасці большы лік гаспадароў, знаёмца з правіламі, спецыяльна дзеля гэтае мэты існуючымі, апрацоўваюць статут, устанаўліваюць пай, выбіраюць Управу, Надзорную Раду і загадчыка хаўруснай крамы.

Пасля піншцы пратокал сабранья і, разам з адумсловай просьбай, далучыўшы тры экзэмпляры статуту, пасылаюць у Акружны Суд, для зацьвярджання і легалізацыі.

Пасля атрымання паведамленьня ад Акружнага Суда аб легалізацыі, прыступаюць да працы. У такой хаўруснай краме, кожны, хто унес пай — гаспадар, ніякага начальства няма, зароботку таксама няма, а ёсьць перабраныя лішнія грошы на раздзелены тавар у працягу году. Усё, што, пакрыўшы расход, застаецца ў канцы году, дзедзіца паміж усімі пайшчыкамі, ці астаецца ў коопэратыве, пры згодзе пайшчыкаў, як грамадзкі капітал.

Значьне гэтай хаўруснай крамы, вельмі вялікае. Справа ў тым, што ёсьць

шмат такіх тавараў, якія, пакуль дойдзе да вясковага чалавека, праходзяць праз цэлую літанію пасрэдкаў — перакупшчыкаў. З фабрыкі тавар ідзе перш на перш у рукі вялікіх гуртаўшчыкоў, адіх — да меншых, пасля трапляе ў краму мястэчкавага гандляра, а адтуль ужо і да нас, да вясковага крамніка. Ёсьць гэтакія рэчы, што праходзяць цераз 10—12 рук. Ведама, што ўсе гэтыя перакупшчыкі, стараюцца зарабіць, бо на гэтым трымаецца ўвесь гандаль. Так, што калі адна, скажам, рэч, каштуе на фабрыцы 10 гр., дык пакуль дойдзе да нас, будзе каштаваць 100 гр. і г. д.

А колькі нявыгады мае наш сялянін, калі няма пад рукою крамы, а трэба канечна купіць патрэбную рэч, прыходзіцца зварок ехаць за 15—20 верст у мястэчка. А калі тамка ня згодзіцца на цану, ці гатунак тавару, дык і дзень страціць дарма, і каля намучае.

Усе гэтыя нявыгоды і клопаты самі-сабою згінуюць, калі толькі адчыніцца хаўрусная крама. Такая хаўрусная крама ўсе тавары выпісвае, або проста з фабрыкі, або ад вялікіх коопэратыўных гуртоўняў, складаў, дык гэтак, міваючы перакупшчыкаў, мае тавары танныя і лепшыя. Ня кажучы аб усіх выгодах, якія дае сваім сябрам хаўрусная крама, яна шмат можа зрабіць і дзеля грамадзкай справы. Ведама, што кожны год, крама будзе даваць такі-сякі даход, гэты даход, дзедзіца між сябрамі так, каб той меў больш даходу, хто больш у яе тавараў купляў. Але з чыстага даходу можна што год аддаваць частку на культурна-прасьветныя мэты сваіх сябраў: бібліотэкі — чытальні, курсы, школы, Народныя дамы і інш. Дык, калі крама пайдзе добра, калі ўсе хаўруснікі будучы рупіцца аб ёй, тады больш будзе чыстага даходу і больш грошай можна будзе аддаваць на карысныя грамадзкія справы. Першая такая хаўрусная крама, ці коопэратыў, была закладзена ў Англіі, у фабрычным месьце Рочдэль у 1844 г.

Першым яе закладчыкі насілі тавар у сваю краму на плячах, па чарае.

У сучасны-ж момэнт, сябры гэтай крамы маюць вялізарныя мільённыя абароты, дзедзікі тысячы сябр., шмат сваіх рожных курсаў, школаў, сотні бібліотэк-чытальняў, народных дамоў, выдаюць свае газеты, кнігі, журналы і інш. Насколько карысна нашым сялянам закладаць гэтакія хаўрусныя крамы, паказвае яшчэ і гэтакі факт. У 1920 г. сяляне аднаго з паветаў Смаленшчыны залажылі такую хаўрусную краму, сябрам якое быў і я Пачаткова наш капітал быў невялікі, усяго 200 руб. золатам. Цераз год наша хаўрусная крама прынясла нам чыстага даходу 700 руб., а ў другім годзе — 2 тысячы руб. зол. З чыстага даходу, за першы год 450 руб., адлічылі на сваю школу і Народны дом, а з другога году, ізноў далі 300 руб. на школу, 100 руб. на царкву, ды нешта са 200 руб. ахвяравалі на публічную бібліотэку ў Смаленску і толькі наспеўшая вайна спыніла нашу працу.

І так, браты — сяляне, закладайма вясковыя хаўрусныя крамы!

К. Матусэвіч.

Пісьмо ў Рэдакцыю.

Паважаны Грамадзянін Рэдактар!

Не адмоўце зьмясьціць у Вашай паважанай часопісі ніжэй паданае:

У № 40 (69) газеты „Беларускае Слова“ за 31 сьнежня 1927 г., зьмешчана з мэтай апаганіць маё добрае імя, зацемка: „Мар'янагэтаная афера Пётры Булгака“, у якой, паміж звычайнаю для гэтае гора — беларускае газеты агіднаю брахвёю, сказана, што я, быццам, ня выпайніў падпісана мною з „Бел. Хаткаю“ умовы аб тэатры.

Праўда, 12 траўня мінулага 1927 г. была падпісана з урадам „Бел. Хаткі“ умова аб загатоўцы мною рэквізыту для мар'янагэтаннага аб'яднанага тэатру, канцэсію на які мела дастаць „Бел. Хатка“, якая за маю падгатоўку працу абавязалася ў вышэй названай умове выплаціць мне агулам 400 зл. (70 зл. пры падпісаньні ўмовы, плюс 260 зала-тых у пяць тэрмінаў з 23/V да 20/VI 1927 г., а рэшту — 70 зл. — пасля загатоўкі рэквізытаў).

Пачаўшы выпайніць прынятую на сябе работу, я патраціў на яе больш, як 2000 зл. уласных грошай і ніяк ня мог дабіцца, каб „Бел. Хатка“ выпайніла прынятае на сябе абавязаньне па выплаце мне азначаных умоваў ратаў. Мімаволі я пачаў думаць, што трапіў на нячэсных людзей, якія зусім ня думалі

аб якім-небудзь тэатры, а, проста, стара-ліся нацягнуць мяне на вялікія для працоўнага чалавека бесплодныя расходны.

Аднак-жа, я, па меры неакуратнай выплаты мне „Бел. Хаткаю“ умоўленых сумаў, вёў работу далей і ўсе патрэбныя рэчы, для агаворнага ўмоваў тэатру ў мяне ёсьць і дасяньня дня. Будучы даўно гатовым да пушчэньня ў рух тэатру, я, запраўды, стрымаўся надалей абіваць парогі маіх контрагэнтаў, чакаючы з іх боку ініцыятывы, аж пакуль дачакаўся ад газэціны „Бел. Слова“ неспадзэванага новагодняга сюрпрызу.

З гэтага ўсяго кожны зразумее, якая старана ў гэтай нашай „мар'янагэтанай“ умове аказалася аферыстичнай.

Калі-б „чэсьць“ гэтакія выпала мне, дык ня ведаю, як мог-бы я працаваць на сцэне „Reduty“, а перад тым, у Варшаўскіх і Катавіцкіх тэатрах.

Ня мог-бы я напэўна запісаць у свой актёрскі стаж і тое вялікае працы, якую палажыў аб'яжджаючы наядна глухія куткі роднага краю з Беларускамі Народнымі тэатрам.

Беларуская сцэна знае мяне ад 1905—6 г. г. і з таго часу я ні разу ня сустрэў гэткае чорнасоценнае кампаніі „тоже блорусов“, якая, сабраўшыся ў „Бел. Хатцы“, уцягнула мяне ў лішнія расходны, прафануючы ідэю адраджэньня Беларускага тэатру.

Думаю, што пасля мяне ніводная паважная артыстичная сіла ні ў якія перагаворы з антрэпрэнэрамі з-пад знаку „Бел. Хаткі“ уваходзіць не павінна.

З пашанаю П. Булгака.

НАШАЯ ПОШТА.

Той самы. За Вашую карэспандэнцыю „Дзе здрада“, у якой Вы абгаварылі кумоўства прыхільнікаў „Думкі Працы“ з польскімі левымі партыямі сканфіскаваны № 7 „Сялянскае Нівы“.

Іванцэвічу Антону. Грошы атрымалі, газэту пасылаем Вам ад 4 студзеня.

Міхновічу А. Пасылаем Вам па 5 экзэмпляраў „Сял. Нівы“.

Беднаму М. Календар Вам пасылаем. У вастрог у Берасьць ужо паслалі.

Прысутнаму з Голубіі. Просім падаць Вашае прозьвішча, тады пастараемся зьмясьціць карэспандэнцыю аб надужыцьнях паліцьятаў.

Катовічу Т. Газэту ўвесь час пасылаем Вам.

Вялічку Ул., Кроту Я., Гоцьку К., Казлу Ал., Сіцьку Т., Печку Г., Катовічу Т., Білабрану М., Пархімовічу В., Кандрашаву Ів., Сончыку І., Кучуку П., Лобовічу М., Цюпку В., Павлюкевічу Язэпу, Райскаму Я. — газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Багушэвіча Я. — 4 зл.; Гаўрылені Б., Куліка Я., Кахаскага П., Вярыбкіцага В., Санько Ф., Саткоўскага Я., Сідларэвіча Я., Місько Б., Полумха М. — па 2 зл.

Куток сатыры і сьмеху.

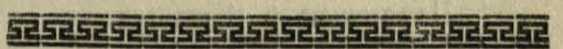
Абвестні.

Калі хто жадае быць духоўнікам (папом ці ксяндзом), дык пяхай зьвернецца да „наўчонага сьладра“ Я. Станкеўчыка.

Станкеўчык ужо высьвенціў 6 сэнатара Багдановіча на духоўніка і называе яго ў сваёй газэціне „Народ“ № 1, айцом. Ведама, як духоўніка.

У тым-жа „Народзе“ чытаем, што „вельмі ўдэшна разьвівалася Беларуска-Сялянская Партыя, закладзена ў 1922 г. ў Празе (чэскай)“.

Што-ж, можа і праўда!... Гэта ня дзіва... Але-ж „спадароў Народ“ някая пахваліцца, як разьвівваецца яго партыя, „закладзена“ ў 1927 годзе?

У справе адрыўкота календара.

Просім усіх заказчыкаў, якія атрымалі напавер КАЛЕНДАР „ПАГОНЯ“, неадкладна прыслаць у Кнігарню „Пагоня“ (Вільня, Завальная 7) усе непрададзеныя календары. Хто ня зьверне непрададзеных календароў да 30 студзеня с. г., той павінен будзе прыняць іх на сябе. Адначасна просім прыслаць належнасьць за прададзены календары.

Беларуская Кнігарня

„ПАГОНЯ“

Вільня, Завальная 7.